

Mayıs 2023

İktisadi Araştırmalar Bölümü

Alper Gürler
Bölüm Müdürü
alper.gurler@isbank.com.tr

H. Erhan Gül
Birim Müdürü
erhan.gul@isbank.com.tr

Dilek Sarsın Kaya
Müdür Yardımcısı
dilek.kaya@isbank.com.tr

Ahmet Berat Ocak
Uzman Yardımcısı
berat.ocak@isbank.com.tr

Berkay Arık
Uzman Yardımcısı
berkay.arik@isbank.com.tr

Utkan İnam
Uzman Yardımcısı
utkan.inam@isbank.com.tr

Büşra Akkaya
Uzman Yardımcısı
busra.akkaya@isbank.com.tr

Küresel Ekonomi

IMF, Nisan ayı Dünya Ekonomik Görünüm Raporu'nda enflasyonun yüksek seyri, finans sektörüne ilişkin belirsizlikler ve Rusya-Ukrayna savaşının devam eden etkileri nedeniyle küresel büyüme tahminlerini 2023 ve 2024 yılları için aşağı yönlü revize etti.

ABD ekonomisi 2023'ün ilk çeyreğinde yıllıklandırılmış bazda %1,1 büyürken, öncü göstergeler ülkede ekonomik aktivitenin ikinci çeyreğe olumlu bir başlangıç yaptığına işaret etti. Ülkede yıllık çekirdek TÜFE enflasyonu Mart'ta %5,6 seviyesine yükseldi.

Borç tavanına ve finansal istikrara ilişkin endişelerin sürdüğü ABD'de Fed, Mayıs ayı toplantısında politika faizini 25 baz puan artırarak faiz artırımlarına devam etti.

Yılın ilk çeyreğinde yıllık bazda %1,3 büyüyen Euro Alanı'nda öncü verilere göre yıllık TÜFE enflasyonu Nisan'da %7 düzeyinde gerçekleşti.

Nisan ayında açıklanan verilerin küresel ekonomik aktiviteye ilişkin karışık bir görünüm sunması emtia piyasasında da dalgalı bir seyre neden oldu.

Türkiye Ekonomisi

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Şubat 2023'te işsizlik oranı bir önceki aya göre 0,2 puan yükselerek %10,0 seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde işgücüne katılma oranı %53,6, zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerden oluşan atıl işgücü oranı %23,4 oldu.

Sanayi üretim endeksi mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre Şubat'ta aylık bazda %6 oranında gerilerken, yıllık bazda %8,2 ile pandemi etkilerinin yoğun olarak hissedildiği Mayıs 2020'den bu yana en hızlı düşüşünü kaydetti.

İmalat PMI Nisan'da 51,5 seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde üretim endeksi Ağustos 2021'den bu yana en yüksek oranda gerçekleşirken, ihracat ve toplam yeni siparişlerdeki artış ivme kazandı.

Şubat ayında cari açık 8,8 milyar USD olurken, 12 aylık kümülatif cari açık 55,4 milyar USD ile Ağustos 2012'den bu yana en yüksek düzeyine ulaştı.

Merkezi yönetim bütçe açığı deprem felaketinin de etkisiyle yılın ilk çeyreğinde 250 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek yıl geneli için hedeflenen 659 milyar TL'lik bütçe açığı hedefinin %38'ine ulaştı.

Nisan ayında tüketici fiyatları aylık bazda %2,39 artarken, yıllık TÜFE enflasyonu baz etkisiyle %43,68 seviyesine geriledi. Yİ-ÜFE de %52,11 ile Ekim 2021'den bu yana en yavaş yıllık artışını sergiledi.

Nisan ayı toplantısında piyasa beklentisi paralelinde politika faizini değiştirmeyerek %8,5 seviyesinde tutan TCMB yılın ikinci Enflasyon Raporu'nda enflasyon beklentilerini revize etmedi.

Nisan ayı genelinde dalgalı bir görünüm sergileyen BIST-100 endeksi Mart sonuna kıyasla %4,1 düşüş kaydetti. Bu dönemde Türk lirası ABD doları ve euro karşısında değer kaybetmeye devam etti.

Küresel Ekonomi	2
Türkiye Ekonomisi	4
Finansal Piyasalar ve TCMB	9
Bankacılık Sektörü	10
Genel Değerlendirme	11
Grafikler	12
Özet Tablolar	14

Küresel Ekonomi

IMF küresel büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize etti.

IMF, Nisan ayında yayımladığı Dünya Ekonomik Görünüm raporunda enflasyonun yüksek seyri, finans sektörüne ilişkin belirsizlikler ve Rusya-Ukrayna savaşının devam eden etkileri nedeniyle küresel büyüme tahminlerini 2023 yılı için %2,9'dan %2,8'e, 2024 yılı için de %3,1'den %3'e indirdi. Gelişmiş ülke ekonomilerine ilişkin 2023 yılı büyüme tahminini yukarı yönlü revize eden Kuruluş, bu dönemde Almanya ve İngiltere ekonomilerinin daralmasını beklediğini açıkladı. IMF, Türkiye ekonomisinin 2023 yılında %2,7 büyümesinin ardından, 2024 yılında ivme kazanarak %3,6 genişleyeceğini öngörüyor. Kuruluşun önceki büyüme tahminleri her iki yıl için de %3 seviyesinde bulunuyordu. IMF, Türkiye'de yıllık tüketici enflasyonunun 2023 ve 2024 yıllarında sırasıyla %50,6 ve %35,2 olacağını tahmin ediyor.

IMF Tahminleri

	Nisan Tahminleri (%)		Değişim* (% puan)	
	2023	2024	2023	2024
Büyüme				
Dünya	2,8	3,0	-0,1	-0,1
ABD	1,6	1,1	0,2	0,1
Euro Alanı	0,8	1,4	0,1	-0,2
İngiltere	-0,3	1,0	0,3	0,1
Japonya	1,3	1,0	-0,5	0,1
Rusya	0,7	1,3	0,4	-0,8
Çin	5,2	4,5	0,0	0,0
Hindistan	5,9	6,3	-0,2	-0,5
Türkiye	2,7	3,6	-0,3	0,6

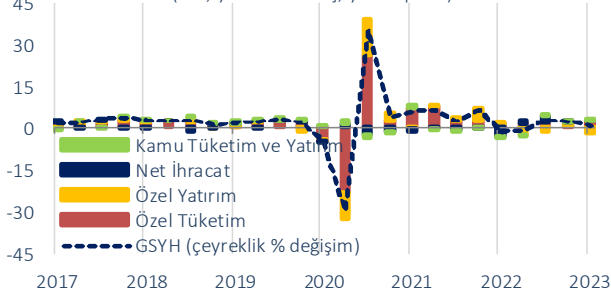
(*) Ocak ayı tahminlerinden farkı

ABD'de borç tavanına ve finansal istikrara ilişkin gelişmeler takip ediliyor.

ABD'nin 31,4 trilyon USD düzeyindeki borç tavanının yakında dolacak olması nedeniyle ABD Hazine Bakanlığı'nın yeni borçlanmaya gidememe ve temerrüde düşme riskine ilişkin endişeler son dönemde küresel gündemde önemli yer tutuyor. Nitekim, Nisan ayının sonlarında ülkenin CDS primleri hızla artarak 2008 finansal küresel krizinden bu yana en yüksek seviyelerini test etti. Ayrıca, Mart ayındaki banka iflaslarının ardından küçük ve orta ölçekli bölgesel bankalardan mevduat çıkışlarının gerçekleşmesi parasal sıkılaştırma sürecindeki ülkede bankacılık sektörüne ilişkin

ABD'de Ekonomik Büyüme

(MA, yıllıklandırılmış, yüzde puan)

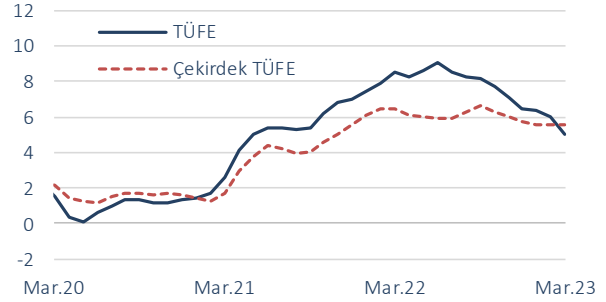

endişelerin Nisan ayının sonlarında yeniden canlanmasına neden oldu. Ayın son haftasında First Republic Bank'ın ilk çeyrekte mevduat çıkışının 100 milyar USD'yi aştığını açıklaması, ilgili bankaya yönelik yatırımcı güveninin sarsılmasına neden oldu. Bu sürecin sonunda First Republic Bank iflas ederken, bankanın JP Morgan tarafından satın alınması endişeleri bir miktar hafifletti. Öte yandan, hisse senedi piyasalarındaki gelişmeler satın alma işlemine rağmen bölgesel bazı bankalara yönelik güvenin halen tam olarak tesis edilemediğine işaret ediyor.

Fed'in faiz artırım patikasına ilişkin beklentileri etkileyen söz konusu gelişmelerin yanında ülkede açıklanan makroekonomik veriler de yakından takip edildi. 2023'ün ilk çeyreğinde ABD ekonomisi öncü verilere göre yıllıklandırılmış bazda %1,1 ile piyasa beklentilerinin altında büyüdü. Ülkede Nisan ayına ilişkin PMI verileri ise ABD ekonomisi için resesyon endişelerinin hafiflediği yönündeki beklentileri destekledi. Bu dönemde hizmetler PMI verisi 53,7 ile son bir yılın en yüksek düzeyine ulaşırken, iyileşme eğilimini dördüncü ayına taşıyan imalat PMI Ekim 2022'den bu yana ilk kez eşik değerini üzerinde gerçekleşti. ABD'de TÜFE Mart ayında enerji ve akaryakıt maliyetlerindeki gerilemenin etkisiyle aylık bazda %0,1, yıllık bazda %5 oranında yükseldi. Öte yandan, yıllık çekirdek TÜFE enflasyonunun 6 ay sonra ilk kez yükselerek %5,6 düzeyine çıkması enflasyondaki katılığın beklenenden daha uzun sürebileceğine işaret etti.

ABD Enflasyon Göstergeleri

(yıllık % değişim)

Fed politika faizini beklentiler paralelinde 25 baz puan arttırdı.

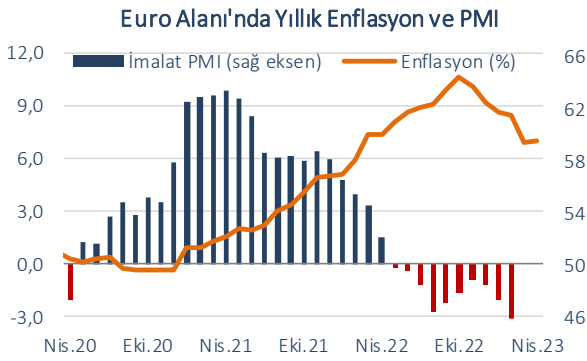
3 Mayıs'ta sona eren toplantısında Fed, politika faizini piyasa beklentileri paralelinde 25 baz puan artırarak %5,00-5,25 düzeyine yükseltti. Üst üste 10. kez faiz artırımına gidilen ülkede politika faizi Ağustos 2007'den beri en yüksek seviyeye ulaşmış oldu. Toplantı sonrasında yayımlanan metinde gelecekte daha fazla faiz artışına işaret eden "ek sıkılaştırma" ifadesinin metinden çıkarılması sıkılaştırma döngüsünün sonuna gelindiğinin sinyalini verdi. Öte yandan, Fed Başkanı Powell enflasyonu hâlâ çok önemli bir tehdit olarak gördüklerini vurgularken, mevcut koşullar altında faiz indiriminin uygun olmayacağını altını çizdi.

Kaynak: Datastream

Küresel Ekonomi

PMI verileri Euro Alanı'nda sektörel ayrışmaya işaret etti.

Euro Alanı'nda 2023 yılının ilk çeyreğine ilişkin öncü GSYH büyümesi çeyreklik bazda %0,1, yıllık bazda da %1,3 ile piyasa beklentilerinin altında gerçekleşti. Bu dönemde Bölgenin en büyük ekonomisi olan Almanya'da ekonomik aktivitenin yıllık bazda daralması dikkat çekti. Nisan ayına ilişkin öncü PMI verileri imalat ve hizmet sektörlerinin faaliyetlerinde ayrışmaya işaret etti. İmalat PMI verisi 1,8 puan gerileyerek 45,5 düzeyinde gerçekleşirken, hizmetler PMI 1,6 puanlık yükselişle 56,6 seviyesine çıkarak sektörde aktivitenin hızlandığını gösterdi.

Euro Alanı'nda öncü verilere göre TÜFE Nisan'da aylık bazda %0,7, yıllık bazda %7,0 ile beklentilere paralel artış kaydetti. Yıllık çekirdek TÜFE enflasyonunun bir miktar gerilemekle birlikte %5,6 ile yüksek seyrini sürdürmesi ECB'nin faiz artırımlarına bir süre daha devam edeceğine yönelik beklentileri güçlendirdi.

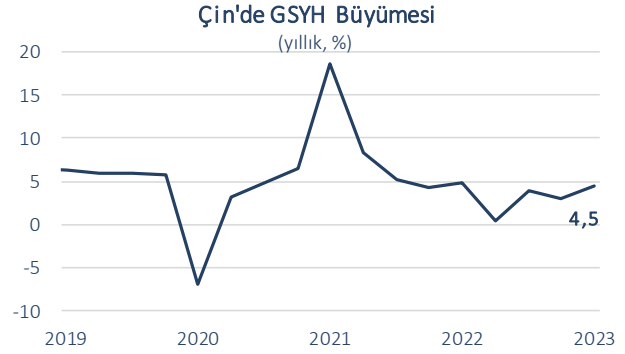
ECB Mayıs ayında sıkılaştırma adımlarını sürdürdü.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), 4 Mayıs'ta gerçekleştirdiği toplantısında referans faiz oranlarını piyasa beklentileri paralelinde 25'er baz puan arttırdı. Toplantı sonrasında yayımlanan metinde manşet enflasyonun son aylarda gerilemesine karşılık fiyat baskılarının güçlü kalmaya devam ettiği belirtilirken, varlık alım programı (APP) kapsamında vadesi dolan 3,2 trilyon euro büyüklüğündeki kredilerin yeniden alımlarının Temmuz ayında durdurulmasının öngörüldüğü açıklandı. ECB Başkanı Lagarde bölgede bankacılık sektörünün dirençli olduğunu ifade ederken, faiz artırımlarının sürecini teyit etti.

Çin ekonomisi 2022'nin ilk çeyreğinde %4,5 büyüdü.

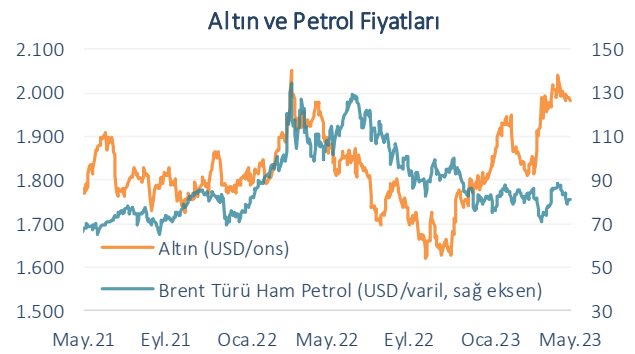
Çin ekonomisi 2023 yılının ilk çeyreğinde yıllık bazda %4,5 ile piyasa beklentilerinin üzerinde bir büyüme kaydetti. Ülkede uygulanan "sıfır-covid" politikasının 2022 sonunda sona ermesinin ardından hızlanan tüketim ve altyapı harcamalarının büyümeyi desteklediği görüldü. Öte yandan, Çin'de imalat PMI Nisan'da bir önceki aya göre 2,7 puan gerileyerek 49,2 ile beklentilerin oldukça altında kalırken,

aynı dönemde 1,8 puan gerileyen hizmetler PMI 56,4 ile eşik değerin üzerindeki seyrini dördüncü ayda da sürdürdü.

Emtia piyasalarındaki dalgalı seyir Nisan ayında devam etti.

Mart ayında 70,96 USD ile Aralık 2021'den bu yana en düşük seviyesine inen Brent türü ham petrolün varil fiyatı, OPEC+ ülkelerinin Nisan başında sürpriz bir kararla üretimde 1,66 milyon varil kesintiye gitme kararı almalarının ardından Nisan ayı içinde 87 USD seviyesini test etti. Öte yandan, Nisan'ın ikinci yarısında açıklanan verilerin küresel ölçekte imalat sanayiinin genel olarak baskı altında kaldığına işaret etmesi paralelinde Brent türü ham petrolün fiyatı Mart sonuna göre %3,3 yükselerek ayı 82,2 USD/varil düzeyinde tamamladı. Özellikle Çin'de Nisan ayına ilişkin öncü göstergelerin ekonomik aktivitede yavaşlamaya işaret etmesi endüstriyel metaller üzerinde de baskı kurdu. Bu dönemde bakır ve alüminyum fiyatları aylık bazda sırasıyla %4,8 ve %2,9 geriledi. Öte yandan, banka iflaslarının ardından güvenli yatırım araçlarına yönelik talebin etkisiyle Nisan ayı içinde 2.040 USD seviyesine dek yükselen altının ons fiyatı aylık bazda %1 artışla ayı 1.989 USD düzeyinde kapattı.

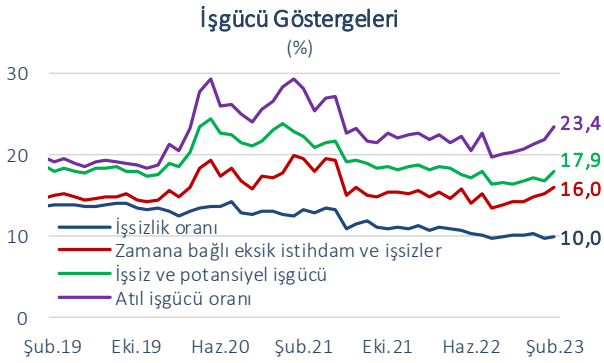

Kaynak: Datastream

Türkiye Ekonomisi - Arz ve Talep Göstergeleri

İşsizlik oranı Şubat'ta %10,0 oldu.

Mevsim etkilerinden arındırılmış verilere göre Şubat ayında işgücü 295 bin kişi, istihdam 361 bin kişi azaldı. Böylece, Şubat ayında işgücüne katılma oranı %54,1'den %53,6'ya, istihdam oranı da %48,8'den %48,2'ye gerilerken, işsizlik oranı aylık bazda 0,2 puan artışla %10,0 seviyesinde gerçekleşti. Geniş tanımlı işsizliğin göstergesi olan zamana bağlı eksik istihdam, potansiyel işgücü ve işsizlerin toplamından oluşan atıl işgücü oranı da Ağustos 2022'den bu yana sergilediği yükselme eğilimini sürdürerek %23,4 seviyesine ulaştı. TÜİK, deprem felaketinden etkilenen ve örneklem içerisinde %7,8'lik paya sahip olan 7 ilde Hanehalkı İşgücü Araştırması Şubat ayı anket uygulamasının yapılamadığını, sonuçların anket uygulaması gerçekleştirilebilen iller üzerinden Türkiye bazında tahmin verecek şekilde ağırlıklandırma yapılarak hesaplandığını açıkladı.

Sanayi üretimi endeksi Şubat'ta aylık bazda %6 azaldı.

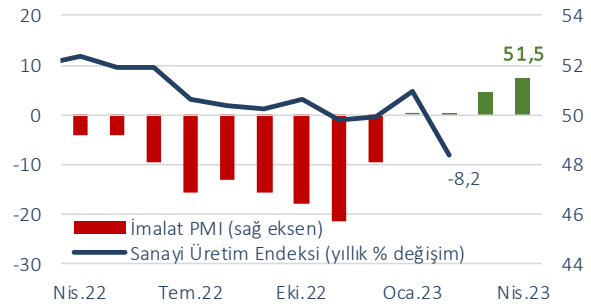
Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre sanayi üretim endeksi Şubat'ta aylık bazda %6 oranında geriledi. Bu dönemde kömür ve linyit üretimindeki %24,5'lik düşüşün etkisiyle madencilik ve taş ocakçılığı sektörü üretimi %11,2 oranında daraldı. İmalat sanayiinin alt sektörleri incelendiğinde depremin etkilerinin hissedildiği ana metal ve tekstil ürünleri imalatında üretimin aylık bazda sırasıyla %13,8 ve %11,9 oranında daraldığı görüldü. Bu dönemde ayrıca, rafine edilmiş petrol ürünleri ve diğer metalik olmayan mineral ürünlerin imalatındaki düşüşler de dikkat çekti. Takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sanayi üretimi yıllık bazda da %8,2 ile pandemiyin etkilerinin yoğun olarak hissedildiği Mayıs 2020'den bu yana en hızlı daralışını kaydetti. Öte yandan, Şubat ayında aylık bazda %6,5 daralan perakende satış hacminde yıllık bazda %21,5'lik bir artış gözlemlendi. TÜİK, deprem felaketi nedeniyle eksik kalan gözlemler için alternatif veri kaynakları ve istatistiksel yöntemler kullanıldığını duyurdu.

İmalat PMI Nisan'da 51,5 düzeyine yükseldi.

Mart ayında 50,9 olan imalat PMI, Nisan ayında 51,5'e

yükselerek sektörde Aralık 2021'den bu yana en belirgin iyileşmeye işaret etti. Endeksin alt kalemlerine göre, Şubat ayında yaşanan depremin ardından toparlanmaya devam eden imalat sektöründe üretim, yeni siparişler ve ihracat artışı Nisan'da ivme kazanırken, üretimdeki genişleme son 20 ayın en yüksek seviyesinde gerçekleşti. Öte yandan, depreme bağlı olarak ham madde temininde karşılaşılan zorluklar teslimat sürelerindeki artışın üst üste dördüncü aya taşınmasına neden oldu. Bazı firmaların ikinci çeyreğe çalışan sayılarını artırarak başlamasına karşılık, erken emeklilik yasasının etkisiyle işten ayrılmalar istihdamın Nisan'da yatay seyretmesine neden oldu.

İmalat PMI ve Sanayi Üretimi

Güven endeksleri Nisan ayında genel olarak olumlu bir görünüm sundu.

Mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış verilere göre tüketici güven endeksi Nisan ayında aylık bazda 9,2 puan artarak 87,5 ile Ağustos 2018'den bu yana en yüksek değerine ulaştı. Endeksin tüm alt kalemlerinde iyileşme gözlenirken, gelecek 12 aylık döneme ilişkin beklentilerdeki yüksek artışlar öne çıktı. Aynı dönemde mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış reel kesim güven endeksi de gelecek 3 aya ilişkin beklentilerdeki iyileşmenin etkisiyle 1 puan artarak 105,1 seviyesinde gerçekleşti. Nisan ayında sektörel güven endeksi hizmet sektöründe artarken, perakende ticaret ve inşaat sektörlerinde düşüş kaydetti. Böylece, tüketici, reel kesim ve sektörel güven endekslerinin ağırlıklandırılmasıyla hesaplanan ekonomik güven endeksi Nisan'da 102,2 değerini alarak Ocak 2022'den bu yana ilk kez 100 eşik değerinin üzerine çıktı.

Konut satışları Mart'ta yıllık bazda %21,4 azaldı.

Konut satışları Şubat ayında yıllık bazda gerilemesinin ardından Mart'ta da %21,4 oranında azalarak 105.476 adet oldu. Böylece, yılın ilk çeyreğinde konut satışları geçen yılın aynı dönemine kıyasla %11,5 oranında geriledi. Mart ayında ilk el satışlar yıllık bazda %14,2 azalırken, aynı dönemde %24,3 gerileyen ikinci el satışlar toplam satışların %68,8'ini oluşturdu. Yabancılarla yapılan konut satışları da yıllık bazda %38,7 azalırken, bu satışların toplam konut satışları içindeki payı %3,2 oldu.

Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Dış ticaret açığı Şubat ayında yüksek seyrini sürdürdü.

TÜİK'in açıkladığı verilere göre, Şubat ayında ihracat deprem felaketinin etkisiyle geçen yılın aynı ayına kıyasla %6,4 azalışla 18,6 milyar USD olurken, ithalat yıllık bazda %10,1 artarak 30,7 milyar USD düzeyinde gerçekleşti. Böylece, dış ticaret açığı geçen yılın aynı ayına kıyasla %51,4'lük hızlı bir yükselişle 12,1 milyar USD seviyesine ulaştı. İhracatın ithalatı karşılama oranı Şubat 2022'deki %71,4 seviyesinden %60,7 düzeyine geriledi.

Cari açık 8,8 milyar USD seviyesinde gerçekleşti.

Şubat ayında cari açık yıllık bazda %65,5 oranında genişleyerek 8,8 milyar USD seviyesinde gerçekleşti. Dış ticaret açığındaki genişlemenin ödemeler dengesi üzerinde baskı kurmaya devam ettiği bu dönemde yıllık bazda yükseliş kaydeden taşımacılık ve seyahat gelirleri cari açıktaki genişlemeyi sınırlandırdı. Enerji fiyatlarının yıllık bazda gerilemesi paralelinde net enerji ithalatı Şubat ayında 5,8 milyar USD ile son 9 ayın en düşük seviyesinde gerçekleşti. Altın ve enerji hariç cari işlemler fazlası da 834 milyon USD ile son 21 ayın en düşük seviyesine indi. 12 aylık kümülatif cari açık Şubat ayı itibarıyla 55,4 milyar USD ile Ağustos 2012'den bu yana en yüksek düzeyine ulaştı.

Doğrudan yatırımlardaki zayıf seyr devam etti.

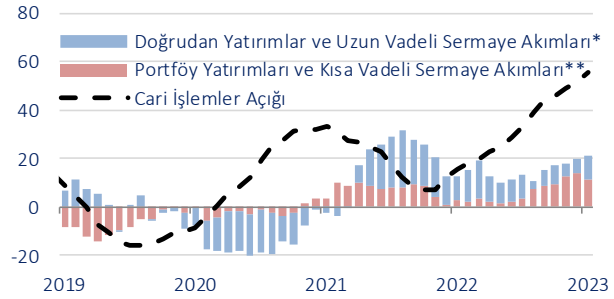
Şubat ayında yurt içine yönelik net doğrudan yatırımlar 505 milyon USD düzeyinde gerçekleşerek zayıf bir tablo çizmeye devam etti. Bu dönemde doğrudan yatırımların %80'ini gayrimenkul yatırımları oluşturdu. Yurt dışı yerleşiklerin Türkiye'de yaptıkları doğrudan sermaye yatırımları ise yıllık bazda %36,2 artışla 256 milyon USD düzeyine yükseldi.

Portföy yatırımlarında 240 milyon USD'lik sermaye girişi gerçekleşti.

Portföy yatırımlarında Şubat ayında 240 milyon USD ile üst üste 4. ayda ılımlı da olsa net sermaye girişi kaydedilmeye devam edildi. Bu dönemde, bankaların yurt dışında 1,2 milyar USD tutarında tahvil ihraç etmesi portföy girişlerini destekledi. 12 aylık kümülatif verilere göre hisse senedi ve DİBS piyasalarında sırasıyla 4,1 milyar USD'lik ve 1,5 milyar USD'lik net sermaye çıkışı gerçekleşirken, portföy yatırımları kaleminden toplamda net 11 milyar USD sermaye çıkışı kaydedildi.

Cari Açığın Finansmanı

(12 aylık kümülatif, milyar USD)

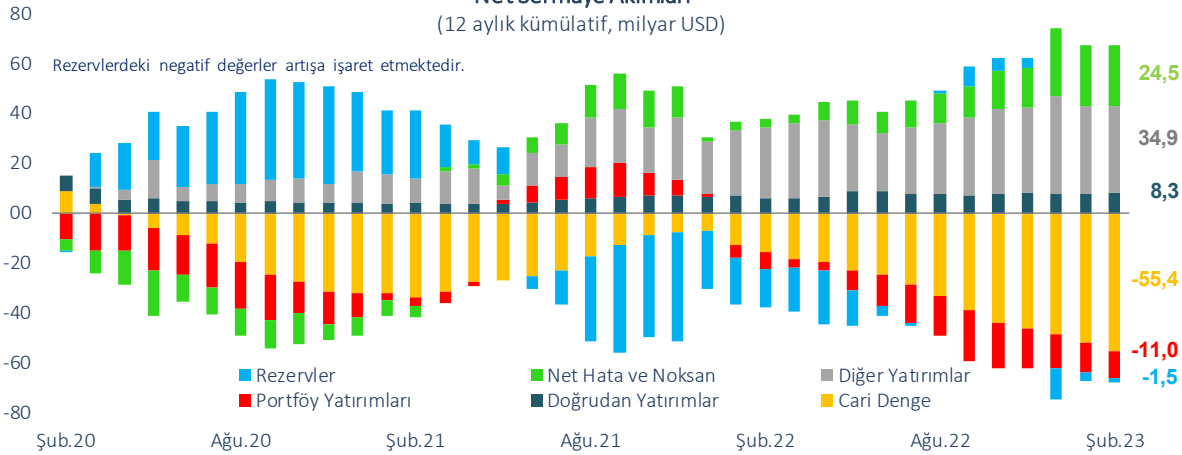

Diğer yatırımlar Şubat ayında olumlu bir performans sergiledi.

Şubat ayında diğer yatırımlar kaleminde 2,4 milyar USD'lik net sermaye girişi kaydedildi. Bu dönemde yurt dışı bankaların yurt içindeki mevduatı 272 milyon USD'lik net artış kaydederken, bankacılık sektörü ve diğer sektörler yurt dışından sırasıyla 1,1 milyar USD ve 338 milyon USD net kredi kullanımı gerçekleştirdi. Şubat'ta, genel hükümet ise 222 milyon USD net kredi geri ödemesi yaptı. 12 aylık kümülatif verilere göre uzun vadeli borç çevirme oranı bankacılık sektöründe %82, diğer sektörlerde %162 oldu.

Net Sermaye Akımları

(12 aylık kümülatif, milyar USD)

(*) Kısa vadeli sermaye hareketleri banka ve özel sektörün net kısa vadeli kredi kullanımları ve bankalardaki mevduatları kapsamaktadır.

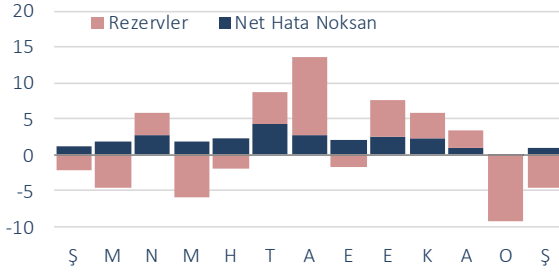
(**) Uzun vadeli sermaye hareketleri banka ve özel sektörün uzun vadeli net kredi kullanımlarını ve banka, özel sektör ve Hazine'nin tahvil ihraçlarını kapsamaktadır.

Türkiye Ekonomisi - Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Rezerv varlıklar 4,7 milyar USD geriledi.

Ocak ayında 9,3 milyar USD azalan rezerv varlıklar, Şubat ayında da 4,7 milyar USD düşüş kaydetti. Böylece, yılın ilk iki ayı itibarıyla rezerv varlıklardaki azalış 14 milyar USD düzeyine ulaştı. Bu dönemde, net hata ve noksan kaleminde ise 1 milyar USD tutarında sermaye girişi yaşandı.

Rezervler ve Net Hata Noksan
(aylık, milyar USD)

Beklentiler...

Mart ayında 23,6 milyar USD ile tarihi yüksek düzeyinde gerçekleşen ihracat, öncü verilere göre Nisan'da yüksek bazın ve uzun bayram tatilinin de etkisiyle yıllık bazda %17,2 gerileyerek pandemiden bu yana en hızlı daralmasını kaydetti. Bu dönemde ithalat da küresel emtia fiyatlarındaki gerileme paralelinde %4,5 azalırken, dış ticaret açığı 8,9 milyar USD ile yüksek seyrini sürdürdü. Ana ihracat pazarlarımızda imalat sektörünün zayıf bir görünüm sergiliyor olması dış ticaret dengesi üzerindeki risklerin canlı olduğuna işaret ediyor. Gelişmiş ülke merkez bankalarının para politikalarında yavaşlamakla birlikte devam eden sıkılaştırma adımları da finansman tarafında zorlukların devam edeceğini gösteriyor.

Ödemeler Dengesi

(milyon USD)

	Şubat 2023	Ocak - Şubat 2022	2023	% Değişim	12 Aylık Kümülatif
Cari İşlemler Dengesi	-8.783	-12.192	-18.803	54,2	-55.362
Dış Ticaret Dengesi	-10.401	-14.839	-22.860	54,1	-97.705
Hizmetler Dengesi	2.334	3.869	5.364	38,6	51.367
Seyahat (net)	1.652	3.298	4.106	24,5	37.931
Birincil Gelir Dengesi	-815	-1.022	-1.205	17,9	-8.748
İkincil Gelir Dengesi	99	-200	-102	-49,0	-276
Sermaye Hesabı	-25	-1	-40	3.900,0	-74
Finans Hesabı	-7.797	-8.291	-17.842	115,2	-30.888
Doğrudan Yatırımlar (net)	-505	-463	-645	39,3	-8.348
Portföy Yatırımları (net)	-240	1.842	-730	-	10.956
Net Varlık Edinimi	738	1.126	1.375	22,1	4.744
Net Yükümlülük Oluşumu	978	-716	2.105	-	-6.212
Hisse Senetleri	-185	-580	-671	15,7	-4.129
Borç Senetleri	1.163	-136	2.776	-	-2.083
Diğer Yatırımlar (net)	-2.375	-6.510	-2.449	-62,4	-34.949
Efektif ve Mevduatlar	-936	-6.165	-125	-98,0	-27.049
Net Varlık Edinimi	-88	1.456	3.900	167,9	-2.567
Net Yükümlülük Oluşumu	848	7.621	4.025	-47,2	24.482
Merkez Bankası	526	3.853	1.084	-71,9	4.548
Bankalar	322	3.768	2.941	-21,9	19.934
Yurt Dışı Bankalar	-109	574	-111	-	6.944
Yabancı Para	381	2.949	2.018	-31,6	3.192
Türk Lirası	50	245	1.034	322,0	9.798
Yurt Dışı Kişiler	272	3.523	1.907	-45,9	10.136
Krediler	-1.238	330	-870	-	-5.027
Net Varlık Edinimi	2	-470	-7	-98,5	175
Net Yükümlülük Oluşumu	1.240	-800	863	-	5.202
Bankacılık Sektörü	1.124	-1.176	273	-	-4.205
Bankacılık Dışı Sektörler	338	593	866	46,0	8.423
Ticari Krediler	-197	-670	-1.446	115,8	-2.817
Diğer Varlıklar ve Yükümlülükler	-4	-5	-8	60,0	-56
Rezerv Varlıklar (net)	-4.677	-3.160	-14.018	343,6	1.453
Net Hata ve Noksan	1.011	3.902	1.001	-74,3	24.548

Kaynak: TCMB, Ticaret Bakanlığı, Datastream

Türkiye Ekonomisi - Bütçe Dengesi

Merkezi yönetim bütçesi Mart ayında 47,2 milyar TL açık verdi.

Mart ayında bütçe gelirleri teşebbüs ve mülkiyet gelirlerindeki hızlı yükselişin etkisiyle yıllık bazda %83,9 oranında artarak 286,8 milyar TL'ye ulaşırken, bütçe harcamaları %48,5 ile nispeten ılımlı bir artışla 334 milyar TL oldu. Böylece, Şubat ayında 170,6 milyar TL ile tarihi yüksek düzeyine ulaşan bütçe açığı Mart ayında 47,2 milyar TL düzeyinde gerçekleşti. Mart ayında faiz harcamaları yıllık bazda %67,3 artışla 45,1 milyar TL olurken, faiz dışı bütçe dengesi 2,1 milyar TL açık verdi. Yılın ilk çeyreğinde toplam bütçe açığı 250 milyar TL, faiz dışı açık 149,4 milyar TL oldu.

Teşebbüs ve mülkiyet gelirleri hızlı artış kaydetti.

Mart ayında bütçe gelirlerinde yıllık bazda kaydedilen hızlı artışta teşebbüs ve mülkiyet gelirlerinin 7 kattan fazla yükselmesi etkili oldu. Bu gelişmede, TCMB'nin Hazine'ye geçtiğimiz yıl Şubat ayında gerçekleştirdiği faaliyet geliri aktarımının bu yıl Mart ayında gerçekleşmesi rol oynadı. Mart ayında vergi gelirleri de yıllık bazda %55,9 artarak 198,6 milyar TL düzeyine ulaştı. Bu dönemde tüketim harcamalarında gözlenen canlı seyir paralelinde özel tüketim vergisi (ÖTV) ve ithalde alınan KDV gelirleri yıllık bazda sırasıyla %92,8 ve %42,3 artış gösterdi. Deprem felaketinin ardından deprem bölgesinde ertelenen vergi

tahsilatlarının etkisiyle kurumlar vergisi gelirleri ise yıllık bazda %75 oranında azaldı. Yılın ilk çeyreğinde bütçe gelirleri yıllık bazda %31,9 artış göstererek 794,7 milyar TL seviyesine yükseldi.

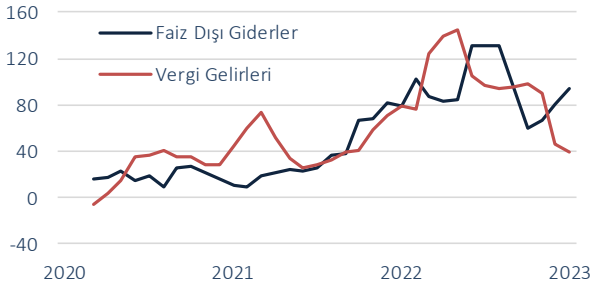
Mart ayında bütçe harcamaları nispeten ılımlı arttı.

Mart ayında bütçe harcamalarındaki yıllık artış %48,5 ile TÜFE enflasyonunun altında gerçekleşti. Yıllık bazda enerji fiyatlarında gözlenen gerileme nedeniyle KİT'lere yönelik iç borç aktarımlarının yıllık bazda %90,9 oranında azalarak 3,5 milyar TL düzeyine inmesi bütçe harcamalarındaki artışını sınırlandırdı. Öte yandan, yıllık bazda yaklaşık iki katına çıkan personel giderleri bütçe harcamalarını en fazla artıran kalem oldu. Bu dönemde cari transferler de yıllık bazda %45,4 artış sergileyerek 124,7 milyar TL'ye ulaştı. Cari transferler kalemi altında Hazine yardımlarındaki 14,5 milyar TL ve sosyal güvenlik kurumlarına yapılan görevlendirme giderlerindeki 10,2 milyar TL düzeyindeki artışlar öne çıktı. Döviz kurlarındaki nispeten yatay seyir paralelinde Mart ayında KKM hesaplarına ilişkin gider oluşmadı. Yılın ilk çeyreğinde ise bütçe harcamalarındaki yıllık artış %82,7 düzeyinde gerçekleşti.

Beklentiler...

Mart ayında TCMB faaliyet gelirinin bütçeye aktarılması bütçe gelirlerini desteklerken, bütçe harcamalarındaki artışın nispeten ılımlı kalması bütçe açığındaki genişlemeyi sınırlandırdı. Öte yandan, deprem felaketinin de etkisiyle yılın ilk çeyreğinde bütçe açığı 250 milyar TL düzeyinde gerçekleşerek yıl geneli için hedeflenen 659 milyar TL'lik bütçe açığı hedefinin yaklaşık %40'ına ulaşmış oldu. Nisan ayı başında OPEC+ ülkelerinin petrol üretiminde kesintiye gitme kararının etkisiyle yükselen küresel enerji fiyatları ve döviz kuru gelişmeleri bütçe dengesi üzerindeki risklerin devam edeceğine işaret ediyor.

Faiz Dışı Bütçe Giderleri ve Vergi Gelirleri
(3 aylık hareketli ortalama, yıllık % değişim)

Merkezi Yönetim Bütçesi

(milyar TL)

	Mart			Ocak-Mart			2023 Bütçe Hedefi	Gerç./ OVP Tahmini (%)
	2022	2023	% Değişim	2022	2023	% Değişim		
Harcamalar	224,9	334,0	48,5	571,7	1.044,8	82,7	4.469,6	23,4
Faiz Harcamaları	26,9	45,1	67,3	84,8	100,7	18,6	565,6	17,8
Faiz Dışı Harcamalar	198,0	289,0	45,9	486,9	944,1	93,9	3.904,0	24,2
Gelirler	156,0	286,8	83,9	602,5	794,7	31,9	3.810,1	20,9
Vergi Gelirleri	127,4	198,6	55,9	455,2	631,0	38,6	3.199,5	19,7
Diğer Gelirler	28,6	88,2	209,0	147,4	163,7	11,1	610,6	26,8
Bütçe Dengesi	-69,0	-47,2	-31,5	30,8	-250,0	-	-659,4	37,9
Faiz Dışı Denge	-42,0	-2,1	-94,9	115,6	-149,4	-	-93,8	-

Kaynak: Hazine ve Maliye Bakanlığı, Datastream

Türkiye Ekonomisi - Enflasyon

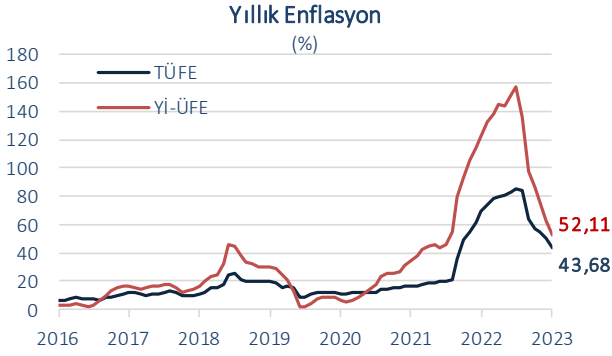
Nisan'da TÜFE aylık bazda %2,39 yükseldi.

Nisan ayında TÜFE artışı %2,39 ile piyasa beklentilerinin altında gerçekleşti. Bu dönemde yurt içi üretici fiyat endeksi (Yİ-ÜFE) de %0,81 arttı.

Nisan (değişim %)	TÜFE		Yurt İçi ÜFE	
	2022	2023	2022	2023
Aylık	7,25	2,39	7,67	0,81
Yılsonuna Göre	31,71	15,21	39,23	7,11
Yıllık	69,97	43,68	121,82	52,11
Yıllık Ortalama	34,46	67,20	72,03	105,50

Yıllık enflasyon göstergelerinde düşüş sürüyor.

Nisan'da yıllık TÜFE enflasyonu yüksek bazın da etkisiyle gerilemeye devam ederek %43,68 ile Aralık 2021'den bu yana en düşük düzeyinde gerçekleşti. Bu dönemde, üretici fiyatları da %52,11 ile Ekim 2021'den bu yana en yavaş yıllık artışını kaydetti. Yıllık TÜFE ile Yİ-ÜFE enflasyonu arasındaki makas daralmaya devam ederek Nisan ayı itibarıyla tek haneli seviyeye indi.

Tüketici fiyatları üzerinde gıda fiyatları baskı yaratıyor.

Nisan ayında 12 ana harcama grubunun 11'inde fiyatlar artış kaydetti. Bu dönemde et ve meyve fiyatlarındaki hızlı yükselişlerin etkisiyle gıda ve alkolsüz içecekler grubu aylık enflasyonu 106 baz puan ile en fazla arttıran grup oldu. Gıda fiyatlarındaki yükseliş paralelinde lokanta ve oteller grubu da aylık enflasyona 36 baz puan katkıda bulundu. Bayram nedeniyle karayolu ile şehirlerarası yolculuğa yönelik talebin artması paralelinde ulaştırma grubunun aylık TÜFE'yi 37 baz puan yukarı çektiği gözlemlendi. Nisan ayında elektrik fiyatlarında gerçekleştirilen %15'lik indirim paralelinde konut grubu fiyatları aylık bazda %1,47 gerileyerek TÜFE'yi düşürücü yönde etkiledi. Nisan ayında mal fiyatlarındaki %1,80 seviyesindeki artışa karşılık, hizmet fiyatlarının %3,89 yükselmesi fiyatlardaki katılığın sürdürüğüne işaret etti.

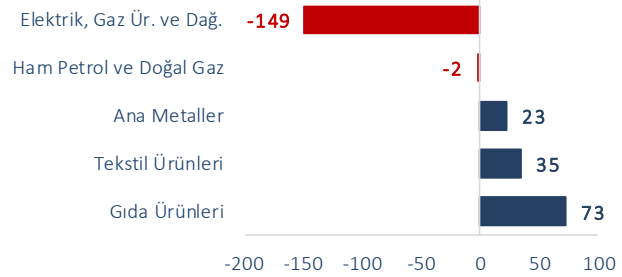
Çekirdek enflasyon göstergeleri...

Nisan ayında mevsimlik ürünler hariç aylık TÜFE enflasyonu %2,25 ile manşet enflasyonun altında gerçekleşti. Öte yandan, aynı dönemde B endeksi (işlenmemiş gıda ürünleri, enerji, alkollü içkiler ve tütün ile altın hariç TÜFE) aylık bazda %2,74, C endeksi de (enerji, gıda ve alkolsüz içecekler, alkollü içkiler ile tütün ve altın hariç TÜFE) %3,21 ile manşet enflasyonun üzerinde arttı. B ve C endekslerindeki yıllık artışlar sırasıyla %48,02 ve %45,48 oldu.

Nisan ayında enerji grubu ÜFE artışını sınırlandırmaya devam etti.

Nisan ayında fiyatların aylık bazda %4,1 yükseldiği gıda grubu, aylık Yİ-ÜFE enflasyonunu 73 baz puan ile en fazla arttıran grup oldu. Söz konusu grubu Yİ-ÜFE enflasyonunu 35 baz puan yukarı çeken tekstil ürünleri imalatı takip etti. Ayrıca, küresel metal fiyatlarındaki gerilemeye rağmen ana metal (%2,3) ve metal cevherleri (%4,7) üretimlerinde fiyatlar artış kaydederek aylık ÜFE enflasyonunu toplamda 27 baz puan yukarı çekti. Enerji fiyatlarındaki aşağı yönlü seyir ise üretici fiyatlarındaki artışı sınırlandırmaya devam etti. Bu dönemde elektrik, gaz üretim ve dağıtım grubunda fiyatlar aylık bazda %17 azalarak Yİ-ÜFE enflasyonunu 149 baz puan aşağı çekti.

Sektörlerin Aylık Yİ-ÜFE Enflasyonuna Katkısı (baz puan)

Beklentiler...

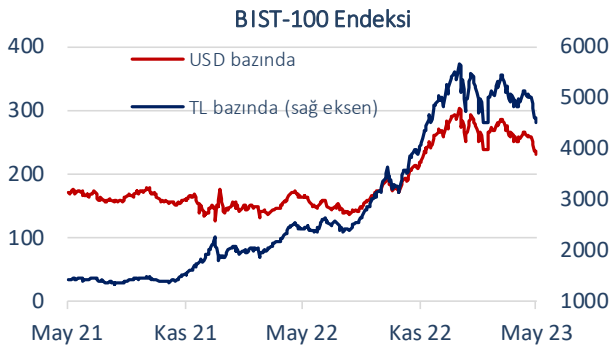
Nisan ayında elektrik tarifelerinde yapılan indirimlerin etkisiyle enflasyon göstergelerindeki görece iyileşme devam etmekle birlikte, çekirdek enflasyon ve hizmet fiyatlarındaki artışın devam ettiği görüldü. Önümüzdeki aylarda baz etkisinin yıllık enflasyon üzerindeki düşürücü etkisi azalırken, küresel enerji fiyatlarının ve döviz kurlarının seyri enflasyon görünümünde etkili olmaya devam edecek.

	31.Mar	28.Nis	Değişim
5-Y CDS Primi (baz puan)	519	532	13 bp ▲
2-Y Gösterge Tahvil Faizi	%11,70	%17,14	544 bp ▲
BIST-100	4.813	4.618	-%4,1 ▼
USD/TL	19,1582	19,4478	%1,5 ▲
EUR/TL	20,7882	21,4250	%3,1 ▲
Döviz Sepeti*	19,9732	20,4364	%2,3 ▲

(*) (0,5 USD/TL + 0,5 EUR/TL)

Küresel piyasalar Nisan ayında dalgalı bir seyir izledi...

Nisan ayında küresel finansal piyasalar karışık bir görünüm sundu. Küresel enflasyondaki katılığın beklenenden daha uzun sürebileceğine işaret eden verilerin yanı sıra gelişmiş ülkelerde faiz artışlarının devam edebileceğine yönelik beklentiler küresel risk iştahını baskıladı. Ayrıca, ABD'de borç tavanına ve finansal istikrara yönelik gelişmeler de piyasaların seyrinde etkili oldu. MSCI küresel borsa endeksi Nisan ayını %1,5 yükselişle 2.834 seviyesinde tamamlarken, MSCI gelişmekte olan ülkeler endeksi %1,3 düşüş kaydederek 977 seviyesine geriledi. ABD dolarının küresel piyasalarda sınırlı değer kaybettiği Nisan ayında DXY endeksi 102,2, EUR/USD paritesi 1,1020 seviyesinde gerçekleşti.

Yurt içinde yaklaşan seçimler ve artan döviz talebi nedeniyle yön bulmakta zorlanan BIST-100 endeksi, Nisan ayında %4,1 oranında gerileyerek ayı 4.618 düzeyinden kapattı. 5 yıllık CDS primi 13 baz puan artarak 532 seviyesine ulaşırken, Türk lirası ABD doları ve euro karşısında değer kaybetmeye devam etti. USD/TL aylık bazda %1,5 artışla 19,44, EUR/TL de %3,1 yükselişle 21,42 oldu. Nisan ayında 2 yıllık tahvil faiz oranı 544 baz puan artışla %17,14 seviyesine yükseldi.

Piyasa katılımcılarının beklentileri nispeten yatay...

TCMB'nin Nisan ayı Piyasa Katılımcıları anketinde yılsonuna ilişkin USD/TL kuru beklentileri bir önceki ankete göre sınırlı bozulma gösterdi. Anket katılımcılarının cari yılsonu USD/TL kuru beklentisi Mart ayı anketindeki 22,91 TL seviyesinden 23,15 TL'ye yükseldi. Katılımcıların GSYH büyümesine ilişkin beklentileri değişmeyerek 2023 ve 2024 yılları için sırasıyla %3,5 ve %4,4 düzeylerinde kalırken, cari yılsonu enflasyon beklentisi %37,72 seviyesinden %37,77'ye çıktı. 2023

sonuna ilişkin cari açık beklentisi de 37,8 milyar USD oldu.

TCMB politika faizini değiştirmede.

TCMB Nisan ayı Para Politikası Kurulu toplantısında piyasa beklentileri paralelinde bir haftalık repo faiz oranını değiştirmeyerek %8,5 oranında tuttu. Toplantıya ilişkin yayımlanan metinde, bir önceki toplantının metnindeki değerlendirmeler büyük ölçüde korunurken, öncü göstergelere göre deprem bölgesinde ekonomik aktivitenin beklenenden daha hızlı iyileştiği belirtildi. Ayrıca, deprem felaketinin Türkiye ekonomisi üzerinde orta ve uzun vadede kalıcı bir etkide bulunmayacağı ifadesi yinelenildi.

TCMB enflasyon tahminlerini revize etmedi.

TCMB yılın ikinci enflasyon raporunda 2023 ve 2024 yılsonlarına ilişkin TÜFE enflasyonu tahminlerini değiştirmeyerek sırasıyla %22,3 ve %8,8 seviyelerinde tuttu. Raporla küresel arz koşullarındaki iyileşme paralelinde ithalat fiyatlarının düşeceği vurgulanırken, gıda fiyatlarında tahminlerin üzerinde seyreden fiyat artışlarının enflasyonist baskıyı devam ettirdiği belirtildi. Bu çerçevede, 2023 yılına ilişkin ortalama ham petrol fiyatı varsayımı 80,8 USD'den 78,1 USD'ye indirilirken, gıda enflasyonu tahmini %22'den %27,9 seviyesine yükseltildi.

TCMB Enflasyon Tahminleri	2023
2023-I (Ocak 2023) Tahmini(%)	22,3
2023-II (Mayıs 2022) Tahmini(%)	22,3
2023-I Dönemine göre tahmin güncellemesi	0
Tahmin Güncellemesinin Kaynakları (% Puan)	
Türk Lirası Cinsinden İthalat Fiyatları (Döviz Kuru, Petrol ve İthalat Fiyatları Dâhil)	-2,3
Gıda Fiyatları	+1,5
Çıktı Açığı	+0,2
Enflasyon Tahminindeki Sapma/ Enflasyonun Ana Eğilimi	+0,6

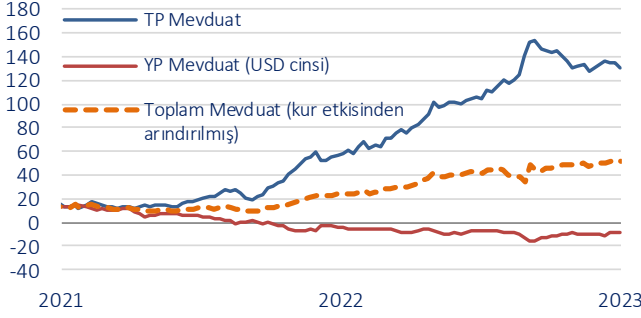
Yurt dışı yerleşiklerin menkul kıymet portföyü...

TCMB'nin açıkladığı menkul kıymet istatistiklerine göre yurt dışı yerleşiklerin fiyat ve kur hareketlerinden arındırılmış hisse senedi portföyü 20 Nisan itibarıyla Mart ayı sonuna göre 141 milyon USD artarken, fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış DİBS portföyü 7 milyon USD azaldı. Böylece, yılbaşından bu yana fiyat ve kur etkilerinden arındırılmış olarak hisse senedi piyasasından 785 milyon USD tutarında yabancı sermaye çıkışı yaşanırken, DİBS piyasasına 73 milyon USD yabancı sermaye girişi kaydedildi. TCMB'nin brüt ve net uluslararası rezervleri 20 Nisan itibarıyla sırasıyla 116,1 milyar USD ve 8,3 milyar USD seviyelerine geriledi.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Sektörü

Kur korumalı mevduat hacmi 2 trilyon TL'ye ulaştı.

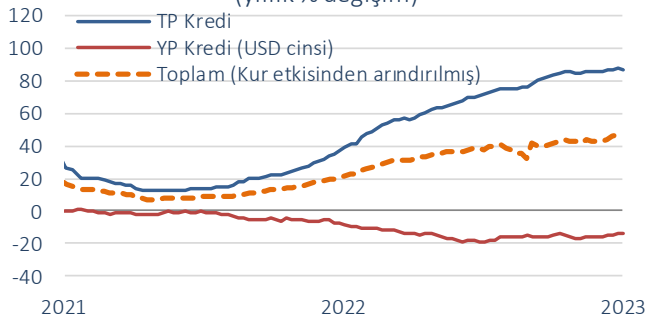
BDDK tarafından yayımlanan haftalık bankacılık verilerine göre 20 Nisan itibarıyla toplam mevduat hacmi geçen yılın aynı dönemine kıyasla %68 artışla 10,3 trilyon TL oldu. Bu dönemde TP mevduat hacmi yıllık bazda %131,2 artarak 6,1 trilyon TL'ye ulaşırken, USD bazında YP mevduat hacmi %8,8 azalarak 217 milyar USD düzeyine indi.

Mevduat Hacmi
(yıllık % değişim)

Böylece, toplam mevduat hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yıllık artış %51,3 oldu. Kur korumalı mevduat hacmi 20 Nisan itibarıyla 2 trilyon TL ile uygulamaya alındığından bu yana en yüksek seviyesine ulaştı. Yılsonundan bu yana TL mevduattaki artış %27 olurken, USD cinsi YP mevduatın %0,8 oranında daraldığı görüldü.

Toplam kredi hacmi 8,8 trilyon TL seviyesinde...

Bankacılık sektörünün toplam kredi hacmi yıllık bazda %57,3 artarak 20 Nisan itibarıyla 8,8 trilyon TL'ye ulaştı. Bu dönemde TP kredi hacmi yıllık bazda %86,8 artışla 6,2 trilyon TL seviyesine yükselirken, TP kredilerin toplam krediler içindeki payı %71 ile Ocak 2015'ten bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşti.

Kredi Hacmi
(yıllık % değişim)

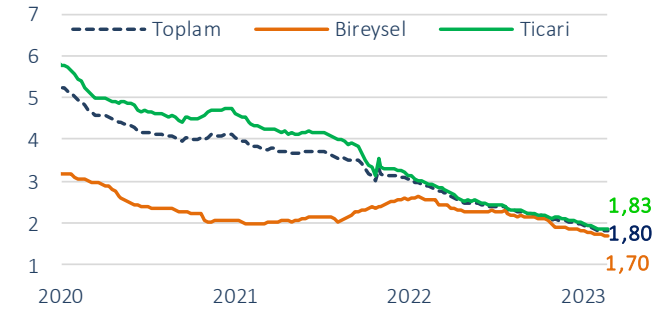
Bu dönemde USD bazında YP kredi hacmi ise yıllık bazda %14,1 daralarak 131,6 milyar USD seviyesine indi. Böylece, toplam kredi hacmindeki kur etkisinden arındırılmış yıllık artış %46,2 oldu. TP kredilerde yılsonundan bu yana kaydedilen artış %22,2 olurken, USD cinsi YP krediler bu dönemde %0,5'lik sınırlı bir düşüş kaydetti.

Taşıt kredilerindeki hızlı artış devam etti.

Tüketici kredileri 20 Nisan itibarıyla yıllık bazda %58,4 artarak 1,3 trilyon TL seviyesine ulaştı. Bu dönemde taşıt kredileri yıllık bazda %327,8 ile hızlı artışını sürdürürken, konut kredilerindeki yıllık artış %26,2 ile enflasyon oranının altında seyretmeye devam etti. 20 Nisan itibarıyla bireysel kredi kartları bakiyesindeki yıllık artış da %157'ye ulaştı.

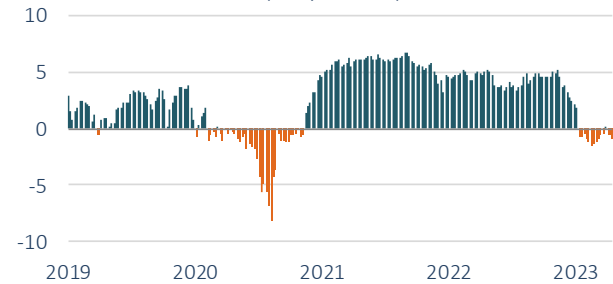
Takipteki alacaklar oranı gerilemeye devam etti.

Kredi hacmindeki hızlı genişleme paralelinde azalmaya devam eden takipteki alacaklar oranı 20 Nisan itibarıyla %1,80 ile tarihi düşük seviyesinde gerçekleşti. Bu dönemde takipteki alacaklar oranı bireysel kredilerde %1,70, ticari kredilerde %1,83 oldu.

Takipteki Alacaklar Oranı
(%)

Yabancı para net genel pozisyonu...

20 Nisan itibarıyla bilanço içi yabancı para pozisyonu (-) 28.613 milyon USD, bilanço dışı yabancı para pozisyonu ise (+) 27.702 milyon USD seviyesinde gerçekleşti. Böylece, bankacılık sektörünün yabancı para net genel pozisyonu söz konusu haftada (-) 910,1 milyon USD oldu.

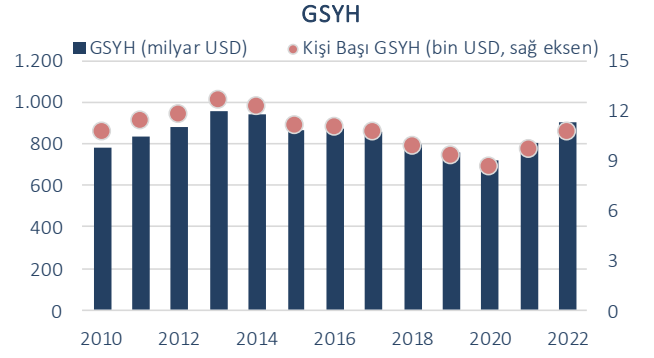
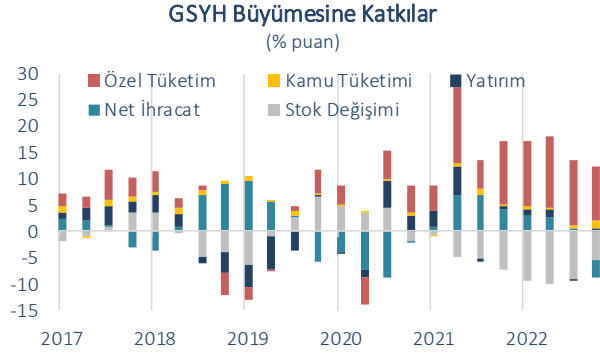
Yabancı Para Net Genel Pozisyonu
(milyar USD)

Genel Değerlendirme

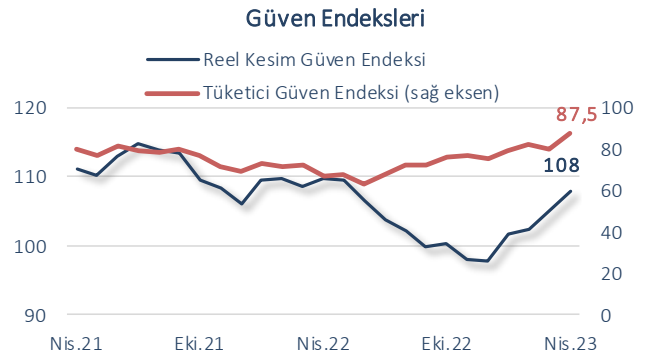
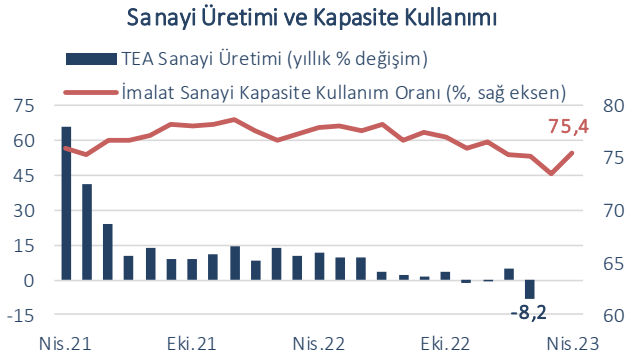
Enerji fiyatlarındaki aşağı yönlü seyir küresel enflasyonun görece olumlu bir tablo çizmesini sağlarken, ABD ve Euro Alanı'nda açıklanan çekirdek göstergeler enflasyondaki katılığın beklenenden daha uzun sürebileceğine işaret ediyor. Bu çerçevede, Mayıs ayı başında gerçekleştirdiği toplantısında politika faizini beklentilere paralel olarak 25 baz puan artıran Fed, sonuçlarını gözlemek üzere Mart 2022'de başladığı hızlı sıkılaştırma döngüsüne bir süre ara verebileceğinin sinyalini verdi. ECB de Mayıs ayı toplantısında sıkılaştırma adımlarına devam etti. ABD ekonomisi yılın ilk çeyreğinde beklentilerin altında büyürken, Euro Alanı'nda ve Çin'de imalat sektörünün daralmasını sürdürmesi küresel büyümeye ilişkin kaygıları pekiştiriyor. Rusya-Ukrayna savaşının devam eden etkilerinin ve finans sektörüne ilişkin belirsizliklerin de büyüme beklentileri üzerinde baskı kurduğu bir ortamda uluslararası kuruluşların küresel büyüme tahminlerini aşağı yönlü revize ettikleri görülüyor.

Yurt içinde açıklanan öncü veriler iktisadi faaliyetteki toparlanmanın Nisan ayında ivme kazandığına işaret ediyor. Öte yandan, Nisan ayında yüksek bazın ve uzun bayram tatilinin de etkisiyle ihracat pandemiden bu yana en hızlı daralmasını kaydederken, dış ticaret açığı küresel emtia fiyatlarındaki düşüşe rağmen yüksek seyrini sürdürdü. Enflasyon göstergeleri ise küresel enerji fiyatlarındaki aşağı yönlü seyir ve yurt içinde elektrik tarifelerinde yapılan indirimlerin yanı sıra yüksek bazın etkisiyle gerilemeye devam etti. Nisan ayı toplantısında politika faizinde değişikliğe gitmeyen TCMB, enflasyon tahminlerini yılın ikinci enflasyon raporunda da revize etmedi. Seçime sayılı günler kala yurt içinde gündem siyasi gelişmelere odaklanmış bulunuyor.

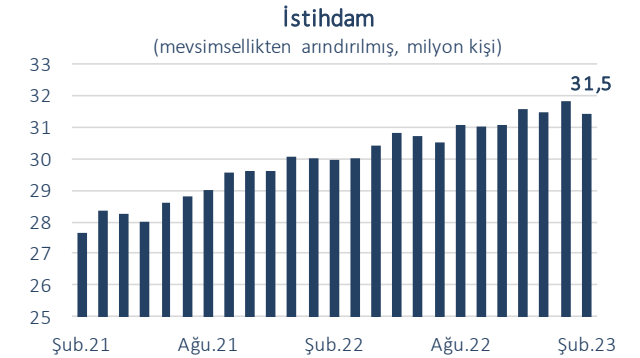
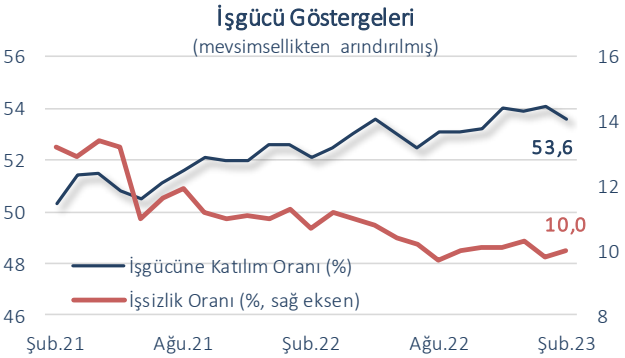
Büyüme

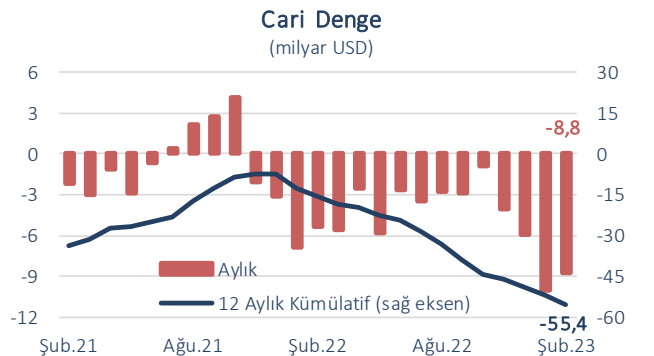
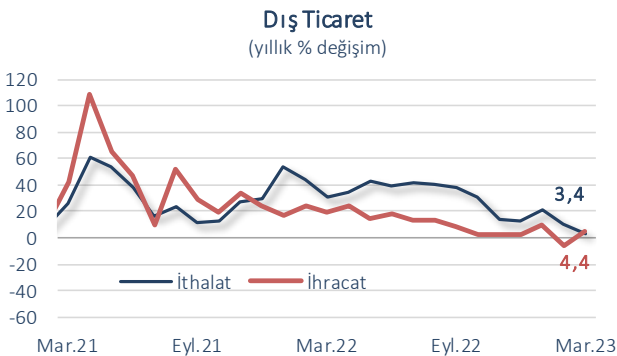
Öncü Göstergeler

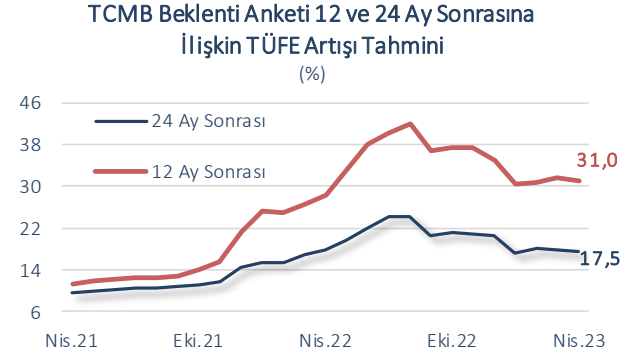
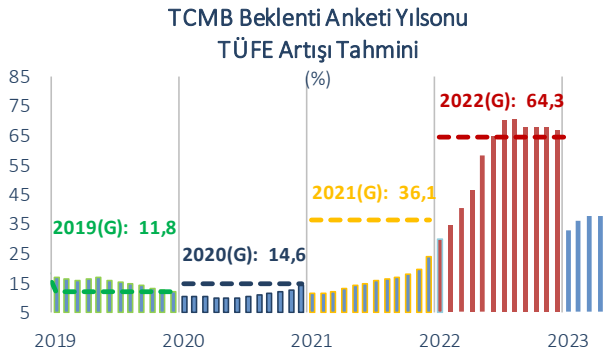
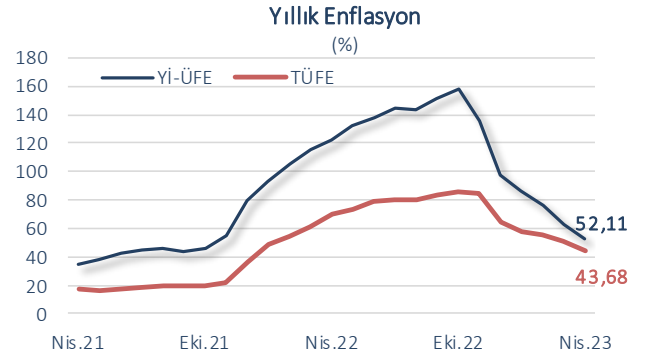
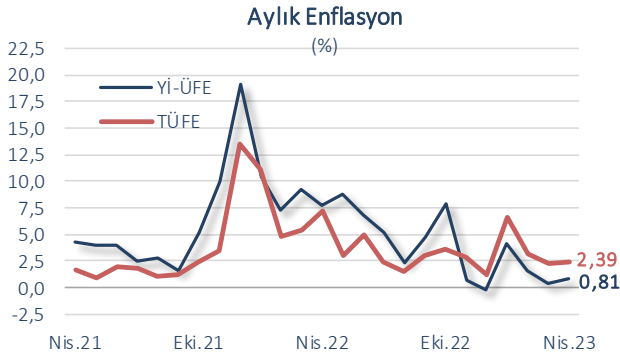
İşgücü Piyasaları

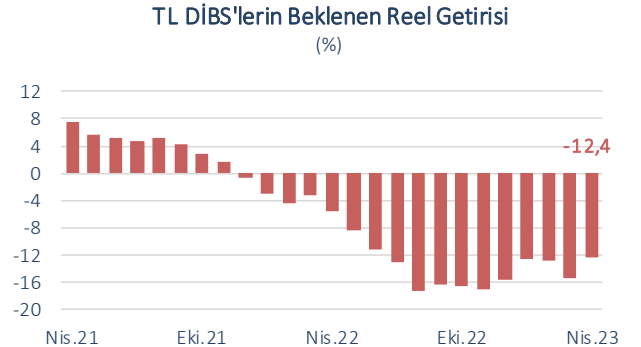
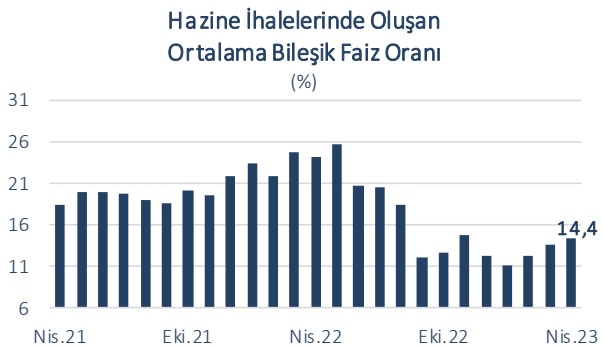
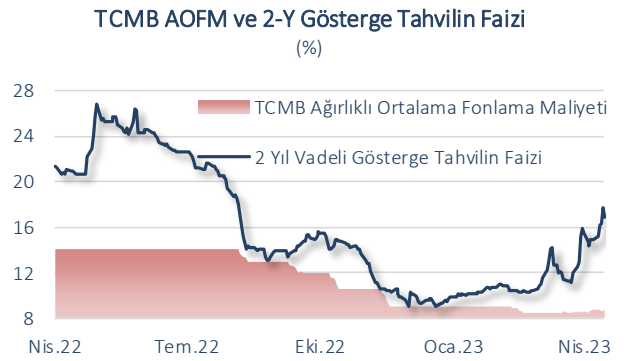
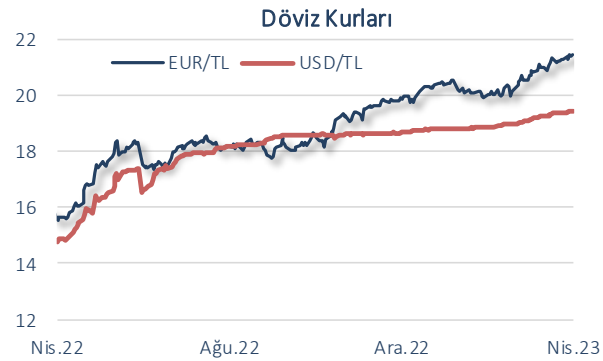
Dış Ticaret ve Ödemeler Dengesi

Enflasyon Göstergeleri

Döviz ve Tahvil Piyasaları

Türkiye Ekonomisi - Makroekonomik Göstergeler

Büyüme	2018	2019	2020	2021	2022			
GSYH (milyar USD)	797	760	717	807	906			
GSYH (milyar TL)	3.759	4.312	5.048	7.249	15.007			
Büyüme Oranı (%)	3,0	0,8	1,9	11,4	5,6			
Enflasyon (%)						Şub.23	Mar.23	Nis.23
TÜFE (yıllık)	20,30	11,84	14,60	36,08	64,27	55,18	50,51	43,68
Yurt İçi ÜFE (yıllık)	33,64	7,36	25,15	79,89	97,72	76,61	62,45	52,11
Mevsimsellikten Arındırılmış İşgücü Piyasası Verileri						Oca.23	Şub.23	
İşsizlik Oranı (%)	12,7	13,4	12,6	11,0	10,3		9,8	10,0
İşgücüne Katılım Oranı (%)	53,2	52,6	49,1	52,6	53,9		54,1	53,6
Döviz Kurları						Şub.23	Mar.23	Nis.23
TÜFE Bazlı Reel Efektif Döviz Kuru	76,3	76,1	62,0	47,7	54,9	58,7	59,6	58,9
USD/TL	5,32	5,95	7,43	13,28	18,72	18,88	19,20	19,45
EUR/TL	6,08	6,68	9,09	15,10	19,98	20,02	20,85	21,47
Döviz Sepeti (0,5*EUR+0,5*USD)	5,70	6,32	8,26	14,19	19,35	19,45	20,02	20,46
Dış Ticaret Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Oca.23	Şub.23	Mar.23
İhracat	177,2	180,8	169,6	225,2	254,2	256,0	254,7	255,7
İthalat	231,2	210,3	219,5	271,4	363,7	369,5	372,3	373,4
Dış Ticaret Dengesi	-54,0	-29,5	-49,9	-46,2	-109,5	-113,5	-117,6	-117,7
Karşılama Oranı (%)	76,6	86,0	77,3	83,0	69,9	69,3	68,4	68,5
Ödemeler Dengesi ⁽¹⁾ (milyar USD)						Oca.23	Şub.23	
Cari İşlemler Dengesi	-20,1	10,8	-31,9	-7,3	-48,8		-51,9	-55,4
Finans Hesabı	1,1	5,1	-39,5	-6,0	-24,6		-27,2	-30,9
Doğrudan Yatırımlar (net)	-8,9	-6,6	-4,6	-6,9	-8,1		-7,9	-8,3
Portföy Yatırımları (net)	0,9	2,8	9,6	-0,8	13,4		12,0	11,0
Diğer Yatırımlar (net)	19,4	2,6	-12,6	-21,7	-42,3		-35,2	-34,9
Rezerv Varlıklar (net)	-10,4	6,3	-31,9	23,3	12,3		3,9	1,5
Net Hata ve Noksan	21,1	-5,8	-7,6	1,4	24,2		24,8	24,5
Cari İşlemler Açığı/GSYH (%)	-2,5	1,4	-4,4	-0,9	-5,4		-	-
Bütçe Gerçekleşmeleri ⁽²⁾⁽³⁾ (milyar TL)						Oca.23	Şub.23	Mar.23
Harcamalar	830,8	1.000,0	1.203,7	1.603,5	2.941,4	321,3	710,7	1.044,8
Faiz Harcamaları	74,0	99,9	134,0	180,9	310,9	21,4	55,6	100,7
Faiz Dışı Harcamalar	756,8	900,1	1.069,8	1.422,7	2.630,5	300,0	655,1	944,1
Gelirler	758,0	875,3	1.028,4	1.402,0	2.802,4	289,1	507,9	794,7
Vergi Gelirleri	621,5	673,9	833,3	1.165,0	2.353,3	252,8	432,4	631,0
Bütçe Dengesi	-72,8	-124,7	-175,3	-201,5	-139,1	-32,2	-202,8	-250,0
Faiz Dışı Denge	1,1	-24,8	-41,3	-20,7	171,8	-10,9	-147,2	-149,4
Bütçe Dengesi/GSYH (%)	-1,7	-2,5	-2,4	-1,3	-0,9	-	-	-
Merkezi Yönetim Toplam Borç Stoku (milyar TL)						Oca.23	Şub.23	Mar.23
İç Borç Stoku	586,1	755,1	1.064,3	1.354,8	1.905,3	1.979,0	2.021,1	2.233,4
Dış Borç Stoku	481,0	574,0	773,4	1.490,0	2.127,9	2.199,3	2.190,0	2.253,5
Toplam Borç Stoku	1.067,1	1.329,1	1.837,6	2.844,9	4.033,2	4.178,3	4.211,1	4.487,0

(1) 12 aylık kümülatif

(2) Yılbaşından itibaren kümülatif

(3) Veriler Merkezi Yönetim Bütçesi'ne göre.

Türkiye Ekonomisi - Bankacılık Genel Görünümü

BDDK Tarafından Açıklanan Aylık Bülten Verilerine Göre Bankacılık Sektörü

(milyar TL)	2018	2019	2020	2021	2022	Şub.23	Mar.23	Değişim ⁽¹⁾
AKTİF TOPLAMI	3.867	4.491	6.106	9.215	14.344	15.034	15.844	10,5
Krediler	2.394	2.656	3.576	4.901	7.581	8.055	8.517	12,4
TP Krediler	1.439	1.642	2.353	2.832	5.110	5.590	5.995	17,3
Pay (%)	60,1	61,8	65,8	57,8	67,4	69,4	70,4	4,4
YP Krediler	956	1.015	1.224	2.069	2.471	2.465	2.522	2,1
Pay (%)	39,9	38,2	34,2	42,2	32,6	30,6	29,6	-9,2
Takipteki Alacaklar (brüt)	96,6	150,8	152,6	160,1	163,4	159,8	158,7	-2,9
Takipteki Alacaklar Oranı (%)	3,9	5,3	4,1	3,2	2,1	1,9	1,8	-13,3
Menkul Değerler	477	660	1.022	1.476	2.370	2.528	2.740	15,6
PASİF TOPLAMI	3.867	4.491	6.106	9.215	14.344	15.034	15.844	10,5
Mevduat	2.036	2.567	3.455	5.303	8.862	9.438	9.956	12,3
TP Mevduat	1.042	1.259	1.546	1.880	4.779	5.426	5.900	23,5
Pay (%)	51,2	49,0	44,7	35,5	53,9	57,5	59,3	9,9
YP Mevduat	994	1.308	1.909	3.423	4.083	4.012	4.057	-0,6
Pay (%)	48,8	51,0	55,3	64,5	46,1	42,5	40,7	-11,6
İhraç Edilen Menkul Kıymetler	174	194	224	310	325	341	324	-0,3
Bankalara Borçlar	563	533	658	1.048	1.432	1.450	1.469	2,6
Repodan Sağlanan Fonlar	97	154	255	587	540	430	539	-0,2
ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI	421	492	600	714	1.407	1.488	1.596	13,4
Net Dönem Kârı/Zararı	54,1	49,0	58,5	93,0	431,6	65,6	107,2	-75,2
RASYOLAR (%)								
Krediler/GSYH	63,7	61,5	70,9	68,0	50,5			
Krediler/Aktifler	61,9	59,1	58,6	53,2	52,8	53,6	53,8	-
Menkul Kıymet/Aktifler	12,3	14,7	16,7	16,0	16,5	16,8	17,3	-
Mevduat/Pasifler	52,7	57,2	56,6	57,5	61,8	62,8	62,8	-
Krediler/Mevduat	117,6	103,5	103,5	92,4	85,5	85,3	85,5	-
Sermaye Yeterliliği	17,3	18,4	18,7	18,4	19,5	17,1	17,7	-

(1) Yılsonuna göre % değişim

Kaynak: BDDK, TÜİK

Bütün yayınlarımıza <https://ekonomi.isbank.com.tr> adresinden erişebilirsiniz.**YASAL UYARI**

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.